

ที่ มทอ๒๐๑.๒/ว ๓๑๕๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
จำนวน ๕ เรื่อง

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยขอความอนุเคราะห์กระทรวงมหาดไทย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย ได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน การปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

๗/

(นายพรพจน์ เพ็ญพาส)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๐๖)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๑๑)

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๔๔๖๕

๒๒ พ.ค. ๒๕๖๒

๑๕๖๒

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๖๒
เลขที่ ๑๓๓๐๓

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง สขร.ช่วยที่ครับ
 ๒. บทความเรื่อง เงินร้อยละ ขอตระจสอบหน่อย
 ๓. บทความเรื่อง เผามาก ก็เดือดร้อนมาก
 ๔. บทความเรื่อง เปลี่ยนประตูใหม่เถอะ !
 ๕. บทความเรื่อง ท้องถิ่นขอข้อมูลจากธนาคารได้ไหม

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย
จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางประภาศรี บุญวิเศษ)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

สขร. ช่วยที่ครับ

ถ้าเราได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้าง ที่นอกจากเสียงดังแล้ว ยังสร้างติดกับเรา ต่อไปจะเดือดร้อนมากขึ้นไหม พอขอดูเรื่องการขออนุญาตก็ไม่ให้ เรามีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารนั้นหรือไม่

นายโตมีหนังสือถึงสำนักงานเขตทวีวัฒนา ขอถ่ายเอกสารสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคารบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ แด่ ๆ บรมราชชนนี เนื่องจากได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างในพื้นที่ข้างเคียงกับบ้านของตนเอง ต่อมาสำนักงานเขตทวีวัฒนาได้ให้เฉพาะสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แต่ปฏิเสธการเปิดเผยในส่วนขอแบบแปลนการก่อสร้างอาคารด้วย เหตุผลว่า บริษัท สร้างดี มีหนังสือคัดค้านไม่อนุญาตให้เปิดเผย นายโตจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานเขตทวีวัฒนามีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เนื่องจากนายโตไม่มีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับแบบแปลนการก่อสร้าง ประกอบกับบริษัท สร้างดี มีหนังสือคัดค้านการเปิดเผยรายละเอียดแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารใบอนุญาตก่อสร้างอาคารบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ สำนักงานเขตทวีวัฒนาได้เปิดเผยและให้สำเนาใบอนุญาตดังกล่าวแก่นายโตแล้ว จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัย ส่วนข้อมูลข่าวสารแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคารบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ เป็นเอกสารที่ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารต้องยื่นประกอบการขอรับอนุญาตต่อเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชนที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่มิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๔ แต่อย่างใด ประกอบกับการขอข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น สองบรรทัดต่อไปนี้ขีดเส้นใต้ ๓ เส้นครับ ผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ และเมื่อนายโตเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนซึ่งเป็นผลกระทบจากการก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนดังกล่าวที่อยู่ติดกับบ้านของตนเอง จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน และข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาอนุญาตให้บุคคลก่อสร้างอาคารตามอำนาจหน้าที่ ข้อมูลข่าวสารนี้จึงเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตทวีวัฒนา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้นายโต

ขอให้หน่วยงานของรัฐใช้เรื่องนี้เป็นแนวทางในการพิจารณา หากได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารแบบนี้ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

เงินร้อยล้าน ขอตรวจสอบหน่อย

เรื่องนี้ผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ขอข้อมูลข่าวสารเพื่อต้องการตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการพิจารณาจัดจ้างของหน่วยงาน ที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายบริษัท เขาจะขอเอกสารได้ทุกอย่างหรือไม่

นายสาระ หัวหน้าผู้จัดการบริษัท งานดี ได้มีหนังสือถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ขอข้อมูลข่าวสารการจ้างก่อสร้างอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการ พร้อมครุภัณฑ์ประกอบอาคาร ๑ หลัง ในวงเงิน ๑๘๗,๗๒๐,๓๕๔ บาท ที่ออกแบบโดยบริษัท งานเร็ว จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ ๑) เอกสารราคาค่าออกแบบ ทั้ง ๔ บริษัท ที่เสนอราคา ๒) สัญญาจ้างออกแบบอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการระหว่างมหาวิทยาลัย ฯ กับบริษัท งานเร็ว ๓) รายงานการประชุมคณะกรรมการตรวจการจ้าง ที่ระบุข้อความให้ขยายเวลาสัญญาก่อสร้างให้กับทางหุ้นส่วนของนายสาระเป็นเวลา ๒๗๕ วัน แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และ (๕) นายสาระจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๕) ส่วนรายการที่ ๓ รายงานการประชุมที่ระบุข้อความให้ขยายเวลาสัญญาก่อสร้างเป็นเวลา ๒๗๕ วัน มหาวิทยาลัย ฯ แจ้งว่าไม่มีเอกสาร จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ หากนายสาระไม่เชื่อก็ใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้ คณะกรรมการจึงพิจารณาเฉพาะรายการที่ ๑ และ ๒

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงาน ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนี้เปิดเผยได้โดยอาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ซึ่งการเปิดเผยอาจรุกรานสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเอกสารรายการที่ ๑ และ ๒ ราคาค่าออกแบบ ทั้ง ๔ บริษัท ที่เสนอราคา และสัญญาจ้างออกแบบอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการระหว่างมหาวิทยาลัย ฯ กับบริษัท งานเร็ว พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามที่นายสาระมีคำขอ ส่วนรายการที่ ๓ เมื่อเอกสารไม่มีก็ให้ยกอุทธรณ์

เป็นเรื่องจัดซื้อจัดจ้างเท่านั้นเองครับ แต่เมื่อมีวงเงินสูงจึงต้องยิ่งแสดงความโปร่งใสให้มากขึ้นอีกทุกขั้นตอน มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๖๐/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

เผลามาก ก็เดือดร้อนมาก

ชาวบ้านเขาสงสัยครับว่า มีการเพิ่มพื้นที่บ่อขยะเพิ่มขึ้นจากเดิม บริษัทกำจัดขยะก็มีเพิ่มขึ้น ได้ขออนุญาตหรือไม่ แล้วจะอยู่กันอย่างไร จึงขอข้อมูลข่าวสารอย่างนี้ครับ

นายนิลมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ขอสำเนาเอกสารการอนุญาตประกอบกิจการของบริษัทกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน ๒ รายการ คือ ๑) สำเนาเอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง ๒) สำเนารายการออกใบอนุญาตประกอบกิจการของบริษัทกำจัดขยะมูลฝอยของบริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง แต่องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย มีหนังสือแจ้งเปิดเผยรายการที่ ๒ คือใบอนุญาตประกอบกิจการของทั้ง ๒ บริษัท แต่ปฏิเสธการเปิดเผยเอกสารประกอบคำร้องขอใบอนุญาตรับกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๕) คือจะรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร นายนิลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาสรุปว่า เดิมมีบ่อขยะเพียงบ่อเดียวต่อมาขายกิจการให้เอกชน ๒ บริษัท คือ บริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง จึงมีการแยกบ่อขยะออกเป็นสองบ่อและต่อใบอนุญาตให้จนถึงปัจจุบัน โดยเอกสารที่อยู่กับองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย ณ ปัจจุบัน มีเฉพาะเอกสารประกอบคำร้องขอต่อใบอนุญาตประกอบกิจการ ส่วนใบคำร้องขอใบอนุญาต ฯ ในครั้งแรก เอกสารบางส่วนเสียหายเนื่องจากน้ำท่วมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อได้รับคำขอเอกสารประกอบคำร้องขอใบอนุญาตรับกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หากเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจมีคำสั่งให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่ข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ให้ปกปิดไว้ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการกำจัดขยะมูลฝอยของทั้ง ๒ บริษัท หน่วยงานได้เปิดเผยให้แล้ว ส่วนใบคำร้องขอใบอนุญาตดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยครั้งแรกที่แจ้งว่าถูกน้ำท่วม ก็ไม่ใช่การปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หากนายนิลไม่เชื่อว่าเอกสารถูกน้ำท่วมจริง ก็ใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้ จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัย เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ สำเนาเอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท สอง พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายนิล โดยให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ลายมือชื่อ หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่

หลายท่านที่ได้อ่านเรื่องนี้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ท่านก็เป็นประชาชนคนหนึ่งเหมือนกันสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ขอข้อมูลข่าวสารเพื่อดูแลชุมชนของตนเองได้เช่นเดียวกันครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาข้อได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๖๔/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

เปลี่ยนประตูปใหม่เถอะ !

เรื่องนี้จะให้ฟังครับ เป็นเรื่องของเพื่อนบ้านกระທกທးທံกันในชีวิตประจำวัน แล้วก็ไปใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิแค่ไหน ไปดูกัน

นายมือหนักมีหนังสือ ๒ ฉบับถึงเทศบาลเมืองอรัญญิก ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียน เนื่องจากมีผู้ร้องเรียนว่าบ้านของนายมือหนักเปิดประตูเสียงดังในเวลากลางคืน สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ร้องเรียน จึงขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการ คือ ๑) หนังสือร้องเรียนของผู้กล่าวหา พร้อมพยานหลักฐาน ๒) รายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียน เทศบาลมีหนังสือตอบว่า หนังสือร้องเรียนในรายการที่ ๑ เปิดเผยให้ แต่ปกปิดชื่อและข้อความที่ทำให้ทราบตัวผู้ร้องเรียน และเนื่องจากหนังสือร้องเรียนเขียนด้วยลายมือแบบบ้าน ๆ ถ้าได้เห็นก็อาจรู้ได้ว่าเป็นใคร จึงพิมพ์ขึ้นใหม่แทนการถ่ายเอกสาร ส่วนรายการที่ ๒ เปิดเผยให้เฉพาะรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยปกปิดชื่อและข้อความที่ทำให้ทราบว่าเป็นใคร นายมือหนักจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลเมืองอรัญญิก ได้ส่งเอกสารที่ปฏิเสธและชี้แจงเหตุผลสรุปว่า หากเปิดเผยหนังสือร้องเรียนแล้ว อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ร้องเรียน หรือรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๔) และ (๕) จึงให้ปกปิดชื่อหรือข้อความ ส่วนหนังสือร้องเรียนที่เป็นการเขียนด้วยลายมือก็ได้คัดลอกจากต้นฉบับแทนการถ่ายเอกสาร ส่วนรายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียน มีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ด้วย จึงเปิดเผยให้เฉพาะรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปกปิดชื่อและข้อความที่ทำให้รู้ตัวคนได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลตามคำขอมี ๒ รายการ คือหนังสือร้องเรียนของศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ และบันทึกข้อความ งานรักษาความสงบ เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อน เทศบาลเมืองอรัญญิกชี้แจงว่าได้เปิดเผยหนังสือร้องเรียนให้ทราบแล้ว โดยคัดลอกจากต้นฉบับแทนการถ่ายเอกสาร และรายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียนได้เปิดเผยแล้วเช่นกัน โดยปกปิดชื่อ นามสกุล และที่อยู่ ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ประชาชนแจ้งข้อมูลการกระทำที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย จึงเป็นการร้องเรียนให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐตรวจสอบว่ากระทำความผิดจริงหรือไม่ การเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนอาจจะทำให้ต่อไปไม่มีใครกล้าให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ เพราะเกรงว่าจะได้รับอันตราย อาจมีผลพวงให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ๖ ประกอบกับการร้องเรียนไม่เป็นการกลั่นแกล้งผู้ถูกร้องเรียน การที่เทศบาลเมืองอรัญญิกเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วน ก็เพียงพอที่นายมือหนักจะตรวจสอบเรื่องที่ถูกร้องเรียนได้แล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสังเกตให้ครับว่า นอกจากปกปิดชื่อ นามสกุล ที่อยู่แล้ว การได้เห็นลายมือแล้วรู้ว่าเป็นใคร ก็ต้องใช้วิธีพิมพ์ขึ้นใหม่ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้เนะครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๗๓/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ท้องถิ่นขอข้อมูลจากธนาคารได้ไหม

หน่วยงานของรัฐให้ทุนการศึกษาแก่บุคลากรไปแล้ว แต่อยู่ ๆ ก็ไม่ไปทำงานหายไปพร้อมเงิน และผู้ค้ำประกัน ก็เลยไปตามหาหลักฐานที่ธนาคาร ธนาคารจะเปิดเผยข้อมูลให้ได้หรือไม่

นางสาวพอลิตเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ องค์การบริหารส่วนตำบลสูง ได้ทำสัญญากับ องค์การบริหารส่วนตำบลสูง เพื่อรับทุนการศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต และได้เบิกจ่ายเงิน ค่าธรรมเนียมการศึกษาไปแล้ว ๓ งวด เป็นเงิน ๙๐,๐๐๐ บาท ต่อมานางสาวพอลิตไม่ไปปฏิบัติงานและขาดงาน ติดต่อกันเกินกว่าเจ็ดวัน หน่วยงานจึงมีคำสั่งไล่ออกจากราชการ และฟ้องดำเนินคดีกับนางสาวพอลิตและนายพอใจ ให้ร่วมกันชดเชยเงินทุนและเบี้ยปรับ ซึ่งศาลปกครองอุบลราชธานีมีคำพิพากษาแล้ว ให้ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลสูง จึงมีหนังสือถึงธนาคารกรุงไทย เพื่อขอข้อมูลข่าวสารบัญชีเงินฝากของลูกค้านี้ ตามคำพิพากษาของทั้งสองคน เพื่อใช้เป็นหลักฐานบังคับคดีต่อไป แต่ธนาคารกรุงไทยมีหนังสือแจ้งปฏิเสธด้วย เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของลูกค้าห้ามเปิดเผย เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ประกอบกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติความรับผิดชอบให้พนักงานต้องรับโทษทางอาญาด้วย และธนาคารอาจถูกร้องเรียนหรือฟ้องดำเนินคดีได้ องค์การบริหารส่วนตำบลสูงจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ธนาคารกรุงไทย มีหนังสือส่งเอกสารบัญชีเงินฝากของนางสาวพอลิตและนายพอใจ ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลการ ปฏิเสธเช่นเดียวกับที่แจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลสูงไปแล้ว

ก่อนจะไปถึงตัวข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีประเด็นต้อง พิจารณาก่อนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลสูงเป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ ? เห็นว่า ในหมวด ๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ทรงสิทธิหมายถึง เฉพาะปัจเจกชนเท่านั้น ไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าถึงได้ โดยสะดวกอยู่แล้ว ประกอบกับเหตุผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อเปิดโอกาสให้สิทธิแก่ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิขอข้อมูล ข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกัน แต่อาศัยแบบแผนและธรรมเนียมของราชการหรือที่มีข้อกำหนดกำหนด ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลสูงเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณาได้ จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ ไว้พิจารณา และจำหน่ายออกจากสารบบอุทธรณ์

สังเกตนิดหนึ่งครับว่า คำสั่ง หมายถึง ไม่มีสิทธิรับไว้พิจารณา แต่ถ้าเป็น คำวินิจฉัย หมายถึงรับไว้ พิจารณารายละเอียดเอกสาร แล้วมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผย หรือไม่ต้องเปิดเผย มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หากไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(คำสั่ง ที่ สค ๙/๒๕๖๒)

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”